

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМАЗИЯ ПО ЕНЕРГОПРЕКИШИВАНЕ И ТЕКСТИЛ „ЗАХАРИ СТОЯНОВ“

6450, гр. Харманли, ул. „Йосиф Караяков“ № 1,
тел.: Директор - 0373 85068, 08 79171464.

E-mail: info@zshs.bg
Техн секретар – 08 79374209.

<http://www.zshs.bg>
Гл. счетоводител - 0895 393666

УТВЪРЖДАВАМ:

Соня Илиева

Директор на ППЕТ „Захари Стоянов“

Харманли

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

учебна 2022/2023 година

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета с Решение № 10, взето с Протокол № 18/07.09.2022 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърден със Заповед № 917/08.09.2022 г. на директора.

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за отраняване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Хасково съобразно спецификата и конкретните условия в ПГЕТ „Захари Стоинов“.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чийто преолюбяване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2021/2022 година в ПГЕТ „Захари Стоинов“ в дневна форма са обучавани 197 ученици /към началото на уч. 2021/2022 г./, в училището има ученици, които попадат в дефинираната по-долу група:

- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, описани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище.
- За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2021/2022	13759	11422

При ежеседмичните проверки на документите за извършване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия, училищният екип констатира, че:

1. Изявленията отсъствия са направени по следните причини:
 - 1.1. Управословни, за които са представени съответните медицински документи;

1.2. семейни, удостоверени със заявления от родител/настойник

2. Сред основните причини за нагрупване на неизвинени отсъствя се открояват, както следва:
3. Нежелание на ученика да учи: една част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.
4. Липса на родителски контрол: Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигрирали родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами.
5. Наличие на социални фактори: част от учениците работят, за да си осигуряват средства.
6. Ранни бракове, които дори са стимулирани от родители на ученици от малцинствени общности
7. Липса на ефективни санкции за родители, чийто деца не посещават редовно училище.
8. Неэффективни санкции на ученици: Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност. Дори при наложени глоби по реда на чл. 347 от ЗПУО от страна на общинската администрация, в големата им част те са несъбирасми и не постигат търсения ефект.

Поради „криворазбрanda“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

При реализираното обучение от ранночичие във връзка с обявеното извънредно положение и впоследствие извънредна обстановка поради разпространението на COVID-19 е постигнато задоволително включване на учениците.

2. Предприети мерки от училището по преенция и ограничаване на отпадането:

В ППЕТ „Захари Стоянов“ се изпълнява програмата и се предприемат мерки за задържане в училище и на ученици, които поради липса на интерес или липска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си. Допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и межличностното общуване в училище.

Обект на специално внимание са учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивираност и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допуснали повече неизвинени отсъствия. Въпреки съдействието от страна на институции (като отделите за „Закрила на детето“ към Дирекция „Сопинско подпомагане“ Харманли, МКРЪНУДГ Харманли) спрямо някои ученици е постигнат успех с променлив характер.

Изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

1. Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:
 - 1.1. Отраждане на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемалите училища и общини по местата на преместване на учениците.
 - 1.2. Наложени санкции от ПС.
 - 1.3. Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини.
 - 1.4. Търсене на съдействие от институции по места за установяване на контакт с родителите по местоживеске и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.
 - 1.5. Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.
 - 1.6. Посещения в домовете от екипи по Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
2. Възпитателни мерки за превенция на отпадането.
 - 2.1. Работа с учениците
 - 2.1.1. Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно включване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
 - 2.1.2. Преприемане на индивидуални мерки и действия за превенция на ученици в риск на ниво училище.
 - 2.1.3. Включване в дейности на училището и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически просекрания, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
 - 2.1.4. Паралелни дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
 - 2.1.5. Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на поручателни задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
 - 2.1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в ивънкласни и ивънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на културни, исторически и спортни празници и състезания, екскурсии, участие в мероприятия на исторически музеи, библиотека, църква и т.н.
 - 2.1.7. Установяване на диалог ученище – институции, имали отношение към проблема и поискване на съвместни инициативи с МРБННМД, инспектори от ДПС-МВР.
 - 2.2. Работа с родителите

2.2.1. Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.

2.2.2. Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.

2.2.3. Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца

2.3. Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал:

2.3.1. Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, Инструкция за водене на дневник на паралелка VIII – XII клас в електронен вариант, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.).

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2021/2022 година може да се направят следните изводи:

3. Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия, е по-малък в сравнение с предходните години.
4. Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Организиране отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепа среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещения на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Нежелателно да ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещения на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за различни етапи на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1	2	3
<p>1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА</p>		
<p>1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствието от училище.</p>	<p>Директор</p>	<p>Октомври, 2022 г.</p>
<p>1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Хасково</p>	<p>Директор</p>	<p>Октомври, 2022 г.</p>
<p>1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗИУО и Наредбата за приобщаващото образование.</p>	<p>Директор</p>	<p>При необходимост през учебната година</p>
<p>1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.</p>	<p>Класни ръководители</p>	<p>През учебната година</p>
<p>1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.</p>	<p>Класни ръководители</p>	<p>Септември, 2022 г.</p>
<p>1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - да не вярва на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - индивидуални, насочени към гражданско, екологично, патриотично образование;</p>	<p>Ръководители на групи, учители</p>	<p>През учебната година</p>

<ul style="list-style-type: none"> - свободен достъг до училищна спортна база; - по проект „Подкрепа за успех“; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори. 		
<p>1.7. Създаване на условия за приспособавано образование за ученици в риск от отпадане:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изготвяне на планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; - недопускане на прояви на агресия и тормоз. 	Учители от училището	През учебната година
<p>1.8. Дейности на ученическият парламент и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Времетрайници обучаваат връстници“.</p>	Педагогически специалисти, ръководство на ученическият парламент	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
<p>2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - работа с дигитални ресурси; - успешно взаимодействие между училището и семейството. 	Учители	Съгласно плана за квалификация
<p>2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до директор завършване на средно образование.</p>	Директор	В началото на учебната година
<p>2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 33 от 15.02.2013 г. за условията да получаване на стипендии от учениците след комисия завършено основно образование.</p>	Главен счетоводител	През учебната година
<p>2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно ЗИДУ възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.</p>	ЗИДУ	През учебната година
<p>2.5. Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече Класни ръководители децата им отсъстват.</p>	Класни ръководители	До 15-то число на месеца

	Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	
2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 5-то число на месеца
2.7. Участие в дейността на екип/и за обхват във връзка с осигуряване редовното посещение на учебни занятия от страна на децата и учениците, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование	Класни ръководители и определени длъжностни лица - ЗДУД	Уч. 2022/2023 г.
2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на Държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, обществен съвет	През учебната година
2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по ретигриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
2.11. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБШМН, МВР-ДПС и др.	Директор, ЗДУД	През учебната година
2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната година
2.13. Увеличаване на институциите (Община, МКБШМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови мерки по отпадане на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители, ЗДУД	При необходимост
2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост

<p>- информирани и консултирани на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция;</p> <p>- сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксираат ангажиментите на страните по превенция на отпадането.</p>		
---	--	--

V. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намалване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10% в сравнение с предходната учебна година:
 - 1.1. брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - 1.2. брой санкционирани ученици за отсъствия;
 - 1.3. брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
 - 1.4. брой ученици, положили клопти за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

VI. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
 - 2.1. безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
 - 2.2. стипендии
3. От ИИП на МОП.
4. Прокети.